

Tájékoztató a 2022. évi országgyűlési képviselőválasztáshoz

2022. április 3-án országgyűlési választások lesznek Magyarországon. A magyarországi német közösség elemi érdeke, hogy ismét országgyűlési képviselőt juttasson az Országgyűlésbe.

A választás sikeres lebonyolítása érdekében szükséges, hogy a választások résztvevői az alkalmazandó jogszabályok tekintetében felkészültek legyenek. Ehhez nyújt segítséget ez az összefoglaló azzal, hogy a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata Hivatalának munkatársai, Ritter Imre magyarországi német országgyűlési képviselő és munkatársai a továbbiakban is közvetlenül és készséggel állnak a választók és az aktivisták rendelkezésére.

1. Az országgyűlési választási rendszer

Az országgyűlési képviselőket a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással választják.

Az országgyűlési képviselők választása során **106 képviselőt egyéni választókerületben választanak meg, az országos listáról pedig 93 mandátum kerül betöltésre.**

A választópolgár alapesetben egy egyéni választókerületi jelöltre és egy pártlistára szavazhat. A magyarországi német névjegyzékben nemzetiségi választópolgárként szereplő választópolgár a választókerületében egy egyéni jelöltre, és az országos német listára szavazhat. A német listát a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata állítja.

2. A választójog

2. 1.

Az Alaptörvény politikai alapjogként határozza meg a választójogot: minden **nagykorú magyar állampolgárnak joga** van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők választásán **választó (aktív választójog) és választható legyen (passzív választójog).**

Az országgyűlési képviselők választásán tehát minden, a központi névjegyzékben szereplő nagykorú magyar állampolgár választó. (Nincs választójoga annak, akit bűncselekmény elkövetése vagy belátási képességének korlátozottsága miatt a bíróság a választójogból kizárt. Szavazati joggal rendelkezik, de nem választható, aki jogerős ítélet alapján szabadságvesztés büntetését vagy büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti, és nincs eltűnt a közügyektől.)

A német listára az szavazhat, aki feliratkozott a német névjegyzékre, azaz kérte, hogy a központi névjegyzékben kerüljön rögzítésre, nyilatkozott, hogy a német nemzetiséghez tartozik és egyben kérte, hogy az országgyűlési képviselők választásán is a német listára szavazhasson.

2.2. A német névjegyzék a választójog gyakorlásának alapdokumentuma: aki e névjegyzékben szerepel, az szavazhat, aki nem szerepel, az nem szavazhat a német listára. E szabály alól nincsen kivétel.

3. A német nemzetiségi regisztráció

A választópolgárnak tehát kérnie kell, hogy a központi névjegyzéken kerüljön feltüntetésre nemzetiségének megnevezése, továbbá az is, hogy az országgyűlési választáson a német listára akar szavazni.

A kérelem alapján a központi névjegyzékbe így regisztrált választópolgár a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata által állított országos listára, és egyéni választókerületében egy képviselőjelöltre (párt- vagy független jelöltre) szavazhat.

A német névjegyzékbe legkésőbb 2022. március 18-án 16.00 óráig lehet kérni a felvételt.

A regisztráció folyamata

Regisztrálni személyesen vagy levélben a lakóhelye szerinti polgármesteri hivatalban működő helyi választási irodában, illetve online lehet a

<http://www.valasztas.hu/> oldalon, a „nemzetiségi névjegyzékbe vétel” címszó alatt.
(<https://kerelem.valasztas.hu/vareg/MagyarCimKerelemInditasa.xhtml>)

A kérelmet akár az ügyfélkapunkba történő belépéssel, akár ügyfélkapus belépés nélkül is ki lehet tölteni. A regisztrációnak ezt a formáját ajánljuk, hiszen otthonából néhány perc alatt megtehető, és a regisztrációról szóló határozatot néhány perc múlva már kézhez is vehetjük, email postafiókunkban.

A kérelem benyújtása online úton

1. Az online regisztrációt a <http://www.valasztas.hu/> honlapon kezdhethük meg.

2. Az oldalt megnyitva, a *központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmek* szövegrész alatt a nemzetiségi *névjegyzékbe vétel* szövegre kattintva megjelenik a Nemzeti Választási Iroda *központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmek* oldal, az alábbiak szerint:

<https://kerelem.valasztas.hu/vareg/MagyarCimKerelemInditasa.xhtml>

3. Amennyiben rendelkezünk ügyfélkapus regisztrációval, beléphetünk az ügyfélkapunkon keresztül is a rendszerbe.

Az oldalon a baloldali felső fehér alapú négyzetben lévő *központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelem* kockára kell kattintani.

Megjelenik az **első oldal**, ahol a személyes adatokat kell megadni. Külön sorban jelenik meg a családi név (doktori cím), az első és második utónév, a születési családi név, az első és második utónév, a személyi szám és az anya születési neve.

Itt kell megadni a személyi azonosítót is, amely egy 11 jegyű számsor, és nem keverendő össze a személyi igazolvány számával. (Mint az előzőekben jeleztük, ez a lakcímkártyán, régi személyi igazolványok esetében a 11. oldalon található meg.) Ha valamennyi adatot kitöltöttünk, a *tovább* négyzetre kattintva léphetünk a következő oldalra.

Ha a személyi azonosítót rosszul adtuk meg, akkor a rendszer nem engedi tovább a kitöltőt!

A **második oldalon** kell az A és B jelet beikszelni ahhoz, hogy a névjegyzékbe az országgyűlési választásokra kiterjedően is felvegyék a regisztrálót, illetve a lap tetején le kell görgetni a *kérem, válasszon* címszó alatt a német nemzetiséget.

A **harmadik és negyedik oldalon** kérheti a választópolgár, hogy Braille-írással készült értesítőt, illetve szavazóablont biztosítsanak a részére, akadálymentes szavazóhelyiséget, illetve könnyített formában megírt tájékoztató anyagot kérhet.

A **negyedik oldalon** a személyes adatok kiadását tilthatja meg. (kérjük, ne tiltsa le a személyes adatok kiadását, mert ez esetben a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata részére kiadásra kerülő német névjegyzékben az Ön nevét és adatait nem fogják megadni.)

Az **ötödik oldalon** meg kell jelölni azt a címet (lakcím, e-mail, fax), ahová a kérelmező a választási iroda döntését küldetni szeretné.

Az egyes oldalak között a *tovább*, illetve *vissza* ikonra való kattintással lehet mozogni.

Figyelni kell arra, hogy a kitöltés folyamatos legyen, mert a kérdőív néhány perc után eltűnik, és ebben az esetben a regisztrációt újra kell kezdeni! A kitöltést tehát úgy célszerű megkezdeni, hogy tudjuk az összes szükséges adatot, illetve előttünk vannak az ezeket tartalmazó okmányaink.

A választási iroda – akár személyesen, akár online kértük a központi névjegyzékbe való felvételt - írásban dönt a felvételi kérelemről, melyet a kérelmező által megadott címre (e-mail-címre, faxra) küld meg.

Az online regisztrációt a *benyújtás* gombra kattintva fejezzük be.

Javaslat:

Amennyiben a választópolgár bizonytalan abban, hogy a 2018. évi választások során regisztrált-e német nemzetiségi választópolgárként a német országgyűlési választásokra kiterjedően is, regisztráljon ismét, legfeljebb az ismételt kérelmét elutasítja a választási iroda. Ez az elutasítás természetesen semmilyen negatív jogkövetkezménnyel nem jár, a választási iroda csak azt állapítja meg, hogy a kérelmező a német névjegyzékben már szerepel az országgyűlési képviselők választására is kiterjedő hatállyal.

4. A listaállítás

Német listát a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata állíthat. A német lista állításához a német névjegyzékben szereplő választópolgárok legalább **1%-ának ajánlása, de legfeljebb 1500 ajánlás** szükséges. A német listán az lehet jelölt, aki szerepel a német névjegyzékben.

5. A kampánnyal kapcsolatos fontosabb tudnivalók

A választási kampány 2022. február 12-től 2022. április 3-án 19 óráig tart.

Választási plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen. A plakátot annak, aki elhelyezte, vagy akinek érdekében elhelyezték, a szavazás után el kell távolítania. Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos. A közterület-használattal kapcsolatban minden esetben fel kell mérni azt, hogy a helyi önkormányzatnak milyen szabályozása van az adott területre.

(Pl.: A plakát mint kampányeszköz elhelyezésére vonatkozó korlátozások, tilalmak önkormányzati rendeletben is megjelenhetnek.)

A nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párttal vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.

Véleményünk szerint a német nemzetiségi intézményekben a német országos listával kapcsolatos információk, az országgyűlési választások magyarországi német közösséget érintő kérdései, különösen a regisztrációval összefüggő kérdések nem minősülnek politikai tevékenységnek, ezért a tanulók zaklatása nélkül az ezzel összefüggő tevékenység a nemzetiségi intézményben kifejezhető.

5.1. Választási gyűlés

A választási gyűlések nyilvánosak. A rend fenntartásáról a gyűlés szervezője gondoskodik. A választási kampány céljára az állami és önkormányzati költségvetési szervek a jelöltek, jelölő szervezetek számára azonos feltételekkel bocsáthatnak rendelkezésre helyiséget és egyéb szükséges berendezést. Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületben választási kampánytevékenységet folytatni, választási gyűlést tartani tilos, kivéve az ötszáznál kevesebb lakosú településen, feltéve, hogy más közösségi célú épület nem áll rendelkezésre.

6. A szavazás

A szavazás napján 6 órától 19 óráig lehet szavazni.

Nem kell külön szavazóhelyiségbe elmennünk ahhoz, hogy a német listára szavazzunk, ugyanott szavazhatunk, mint az egyéni országgyűlési képviselőre.

7. Országos listás mandátumok kiosztása

Az országos listáról a pártlisták és a nemzetiségi listák között összesen 93 mandátum kerül kiosztásra.

Az országos listák közül először a nemzetiségi listák jutnak kedvezményes mandátumhoz, mégpedig nemzetiségenként egy képviselői helyhez, ha azok a mandátumszerzéshez szükséges kedvezményes szavazatszámot eléri. A kedvezményes szavazatszámot úgy számolják ki, hogy összeadják a pártlistás szavazatokat, a nemzetiségi listákra leadott szavazatokat, az egyéni választókerületekből felkerülő töredékszavazatokat, majd az így kapott számot elosztják 93-mal. A kapott számot tovább osztják négygel. Ez a szám lesz a kedvezményes szavazatszám. Ha a nemzetiségi listára leadott szavazatszám meghaladja a fentiek szerint megállapított számot, a lista első helyén szereplő jelölt kedvezményes mandátumhoz jut.

A kedvezményes mandátumszerzéshez – a 2018. évi választások adatait alapul véve - mintegy 23.000-25.000 szavazat lesz szükséges.

Azoknál a nemzetiségi listáknál, amelyek nem szereznek képviselői mandátumot, a lista első helyén szereplő jelölt nem képviselője, hanem szószólója lesz az adott nemzetiségnek az Országgyűlésben.

7.1. Összeférhetlenségi szabályok

Az országgyűlési képviselői megbízás, illetve a szószólói megbízás összeegyeztethetetlen minden más állami, önkormányzati és gazdasági tisztséggel, törvényben meghatározott kivételektől eltekintve. Az országgyűlési képviselő, illetve a szószóló nem lehet nemzetiségi önkormányzat elnöke, elnökhelyettese vagy tagja, nemzetiségi önkormányzat bizottságának tagja. Az országgyűlési képviselő és a szószóló nem lehet polgármester, alpolgármester, önkormányzat képviselőtestületének, közgyűlésének tagja, önkormányzati bizottság tagja.

8. A nemzetiségi szószóló és az országgyűlési képviselő jogállása közötti különbségek

Szemponatok	Szószóló	Képviselő
tisztségviselés az	nem	igen

Országgyűlésben		
képviselőcsoport alakítása	nem	igen
ülésen való felszólalás	csak a nemzetiségek érdekeit, jogait érintő napirendi pont esetén	igen
ülés összehívásának kezdeményezése	nem	igen
zárt ülés tartásának indítványozása	nem	igen
szavazati jog	nem	igen
határozati javaslat előterjesztése	csak a nemzetiségek érdekeit, jogait érintő ügyben	igen
határozati javaslathoz módosító javaslat benyújtása	csak a nemzetiségek érdekeit, jogait érintő ügyben	igen
bizottsági tagság	- Magyarországi nemzetiségek bizottságában - egyéb bizottságban csak tanácskozási jog	bármely bizottságban
interpelláció	nem	igen
kérdés	csak a nemzetiségek érdekeit, jogait érintő ügyben	igen
azonnali kérdés	nem	igen
napirenden kívüli felszólalás	- mentelmi ügyben kétperces időtartamban - rendkívüli ügyben az ülésnap napirendi pontjainak tárgyalása után	- rendkívüli ügyben az ülés kezdetekor - mentelmi ügyben kétperces időtartamban - rendkívüli ügyben az ülésnap napirendi pontjainak tárgyalása után
ügyrendi javaslat tárgyban	nemzetiségek jogait, érdekeit érintő napirendi pont esetében bármikor,	bármikor, egyperces időtartamban

9. A választási eljárásban a következő legfontosabb jogszabályokkal találkozunk

1. Magyarország Alaptörvénye, amely szabályozza a választójogosultságot, meghatározza a választások alapelveit és a választás kitűzésének alapvető szabályait.

2. 2011. évi CCIII. törvény az országgyűlési képviselők választásáról (Vjt.), amely meghatározza a választási rendszer felépítését, elemeit, az eredmény megállapításának szabályait.

3. 2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról (Ve.), amely a választási eljárási jog elemeinek szabályait rögzíti.

4. 2013. évi LXXXVII. törvény az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről, amely a választási kampánytevékenység állami támogatásáról, a választási kampány költségeinek korlátozásáról, valamint a választási kampány költségeinek elszámolásáról és ellenőrzéséről rendelkezik.

5. 17/2013. (VII.17.) KIM rendelet a központi névjegyzék, valamint egyéb választási nyilvántartások vezetéséről.

10. Az országgyűlési képviselőválasztások során az alábbi rövidítéseket használják:

KEK KH	Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala
HVB	helyi választási bizottság
HVI NESZA	helyi választási iroda választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása
OEVI	országgyűlési egyéni választókerület székhelyén működő helyi választási iroda
OEVB	országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság
OEVK	országgyűlési egyéni választókerület
NVB	Nemzeti Választási Bizottság
NVI	Nemzeti Választási Iroda
SZSZB	szavazatszámoló bizottság
TVI	területi választási iroda
Ve.	a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény
VER	választást előkészítő rendszer
NVR	Nemzeti Választási Rendszer
VISZ	Választási Információs Szolgálat

Vjt.	az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény